

IV

(Tájékoztatók)

AZ EURÓPAI UNIÓ INTÉZMÉNYEITŐL, SZERVEITŐL, HIVATALAITÓL ÉS
ÜGYNÖKSÉGEITŐL SZÁRMAZÓ TÁJÉKOZTATÁSOK

TANÁCS

A Tanács következtetései a kulturális örökség vonatkozásában a participatív kormányzásról

(2014/C 463/01)

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA

EMLÉKEZTETVE:

1. a kulturális kormányzásról szóló, 2012. november 26-i tanácsi következtetésekre ⁽¹⁾, melyekben a Tanács kiemelte, hogy a kulturális kormányzást nyitottabbá, fokozott részvételen alapulóvá, hatékonyabbá és koherensebbé kell tenni, és felhívta a tagállamokat, hogy mozdítsák elő a kulturális politikai döntéshozatalban való széles körű részvételen alapuló megközelítést;
2. a fenntartható Európa stratégiai erőforrásául szolgáló kulturális örökségről szóló, 2014. május 21-i tanácsi következtetésekre ⁽²⁾, melyekben a Tanács megállapította, hogy a kulturális örökség horizontális szakpolitikai relevanciával bír és fontos szerepet tölt be az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedést célzó Európa 2020 stratégia célkitűzéseinek megvalósításában, továbbá felkérte a tagállamokat, hogy a kulturális örökséget érintő kormányzás terén ösztönözzék hosszú távú, kutatási eredményeken alapuló, a társadalom és a polgárok kezdeményezéseiből kiinduló szakpolitikai modellek kialakítását;

ÜDVÖZÖLVE:

3. „A kulturális örökség integrált európai megközelítése felé” című bizottsági közleményt, amelyben a Bizottság elismeri, hogy a kulturális örökség közös erőforrást és javat jelent, örökségünk gondozása tehát közös felelősségünk ⁽³⁾;

TEKINTETTEL:

4. arra, hogy nemzetközi szinten egyre inkább teret nyer az a felismerés, hogy az emberközpontú és kultúraalapú megközelítés előmozdítja a fenntartható fejlődést, valamint arra, hogy a kulturális kormányzást illetően átlátható, részvételen és konzultáción alapuló rendszerekre van szükség ahhoz, hogy megfelelhessünk a társadalom valamennyi tagja igényeinek ⁽⁴⁾;
5. arra, hogy egyre nagyobb elismertséget nyer európai, nemzeti, regionális és helyi szinten a kulturális örökség társadalmi dimenziója, továbbá az, hogy működőképessé kell tenni a különböző érdekeltek közötti szinergiákat, hogy a kulturális örökséget megóvhassuk, fejleszthessük és átadhassuk a jövő nemzedéknek ⁽⁵⁾;
6. arra, hogy a kulturális örökség kapcsán számos uniós programban, így többek között a Horizont 2020 kutatási programban és az európai strukturális és beruházási alapokból támogatott, közösségvezérelt helyi fejlesztési stratégiákban is helyi hagyományokban gyökerező és emberközpontú megközelítés érvényesül. Ezt a megközelítést szorgalmazza a „Kulturális örökség és globális változás: új kihívás Európa számára” közös programozási kezdeményezés is;
7. arra, hogy az „Európa Kulturális Fővárosa” és az „Európai Örökség cím” uniós program ⁽⁶⁾ vonatkozásában az EU részvételen alapuló megközelítést fogadott el;

⁽¹⁾ HL C 393., 2012.12.19., 8. o.

⁽²⁾ HL C 183., 2014.6.14., 36. o.

⁽³⁾ 12150/14.

⁽⁴⁾ „A jövő, ahogy mi akarjuk” elnevezésű ENSZ-konferencia (Rio de Janeiro, 2012. június); a „Kultúra: a fenntartható fejlődés kulcsa” című UNESCO-konferencia (Hangcsou, 2013. május); a „Kultúra, kreativitás, fenntartható fejlődés, kutatás, innováció, lehetőségek” elnevezésű UNESCO-fórum, (Firenze, 2014. október).

⁽⁵⁾ Az Európa Tanács keretegyezménye a kulturális örökség társadalmi értékéről (Farói Egyezmény, 2005).

⁽⁶⁾ HL L 132., 2014.5.3., 1. o. és HL L 303., 2011.11.22., 1. o.

MEGÁLLAPÍTVA, HOGY a kulturális örökség vonatkozásában a participatív kormányzás⁽¹⁾:

8. lehetőségeket kínál a demokratikus részvétel, a fenntarthatóság és a társadalmi kohézió erősítésére, valamint arra, hogy szembenézzünk napjaink társadalmi, politikai és demográfiai kihívásaival;
9. arra hivatott, hogy a közsféra intézkedései keretében tevékeny részvételre serkentse az érintett érdekelteket – azaz a hatóságokat és állami szerveket, a magánszféra szereplőit, a civil társadalmi szervezeteket, a nem kormányzati szervezeteket, az önkéntes szektort és az érdeklődőket – a kulturális örökséggel kapcsolatos szakpolitikákkal és programokkal összefüggő döntéshozatalban, tervezésben, végrehajtásban, monitoringban és értékelésben, hogy növekedjen a közforrásból származó beruházások elszámoltathatósága és átláthatósága, valamint hogy erősödjön a nyilvánosságnak a politikai döntéshozatalba vetett bizalma;
10. hozzájárul ahhoz, hogy növekedjen a kulturális örökség mint közös erőforrás értékeivel kapcsolatos tájékozottság, ezáltal csökkenjen a visszaélések kockázata és erősödjének a társadalmi és gazdasági előnyök;
11. támogatja azon kortárs kulturális, művészeti és kreatív alkotásokat, melyek szorosan kapcsolódnak az identitáshoz és az értékekhez és gyakran a nép hagyományos tudásában és szellemi örökségében gyökereznek, és ennélfogva jó eséllyel az eljövendő nemzedékek kulturális örökségét fogják képezni;
12. segít megragadni azokat a lehetőségeket, amelyeket a kulturális örökség létrehozásának, elérésének és alkalmazásának módját folyamatosan változtató globalizáció, digitalizálás és új technológiák kínálnak;

FELKÉRI A TAGÁLLAMOKAT, HOGY:

13. dolgozzanak ki többszintű és több érdekeltet tömörítő olyan kormányzási struktúrákat, amelyek a kulturális örökséget közös erőforrásként ismerik el, megerősítve a kulturális örökség helyi, regionális, nemzeti és európai szintű kormányzásai közötti kapcsolatot, és egyúttal tartsák kellően tiszteletben a szubszidiaritás elvét, hogy a lakosság minden szinten részesüljön az előnyökből;
14. mozdítsák elő az érintett érdekeltek bevonását annak biztosítása révén, hogy lehetőségük legyen részt venni a döntéshozatali folyamatok valamennyi szakaszában;
15. támogassák azokat a kormányzási struktúrákat, amelyekben érvényre jut az anyagi, a szellemi és a digitális kulturális örökség közötti kölcsönhatás, és amelyek középpontba helyezik, tiszteletben tartják és erősítik a kulturális örökség társadalmi, kulturális, szimbolikus, gazdasági és környezetvédelmi jelentőségét;
16. támogassák azokat a kormányzási struktúrákat, amelyek megkönnyítik a horizontális politikák végrehajtását, hogy ezáltal a kulturális örökség hozzájárulhasson a különböző szakpolitikai területeken megfogalmazott célkitűzések eléréséhez, ideértve az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedést is;
17. hozzanak létre szinergiákat a fenntartható turizmusra irányuló stratégiák és a helyi kulturális és kreatív ágazatok között, többek között úgy, hogy támogatják azokat a kormányzási struktúrákat, amelyek a helyi lakosok aktív részvételére építenek, hogy ezáltal bővídjön a fenntartható minőségi turisztikai kínálat és lendületet kapjon a városi és vidéki térségek újjáélesztése, mindeközben azonban ne sérüljön az örökség integritása és megmaradjon kulturális értéke, valamint ne billenjen fel a polgárok gazdasági lehetőségei és jóléte közötti egyensúly;
18. törekedjenek az uniós és nemzeti finanszírozás e célokra történő megfelelő felhasználására;

FELKÉRIK A TAGÁLLAMOKAT ÉS A BIZOTTSÁGOT, HOGY SAJÁT HATÁSKÖRÜKÖN BELÜL ÉS A SZUBSZIDIARITÁS ELVÉT KELLŐKÉPPEN FIGYELEMBE VÉVE:

19. a kulturális örökséget érintő participatív kormányzáshoz kapcsolódó kérdésekben – ideértve a 2015–2018-as időszakra szóló kulturális munkatervet⁽²⁾ is – folytassanak együttműködést annak érdekében, hogy meghatározhassák és terjeszthessék a legjobb gyakorlatokat, és ezáltal a kulturális örökségi ágazat megerősödjön és képessé váljon az említett kérdések hatékony kezelésére;
20. mozdítsák elő a hagyományos készségek és ismeretek nemzedékek közötti átadását, valamint tudományos-technológiai fejlesztéseken keresztüli innovatív felhasználását és kölcsönös gazdagodását;
21. digitális eszközökkel könnyítsék meg elvben és gyakorlatban is valamennyi társadalmi csoport számára a részvételt a kulturális örökséget érintő kormányzásban;
22. térképezzék fel, hogy a virtuális közösségek milyen szerepet játszhatnak a kulturális örökséggel kapcsolatos politikák kidolgozásában és végrehajtásában, a kulturális örökség kezelésének támogatásában, az ismeretek fejlesztésében és a finanszírozásban (pl. közösségi ötletbörze és közösségi finanszírozás révén);

⁽¹⁾ A 2014. május 21-i tanácsi következtetésekből szereplő meghatározás értelmében a kulturális örökség anyagi, szellemi és digitális.

⁽²⁾ HL C 463., 2014.12.23., 4. o.

23. érjenek el konkrét eredményeket az Europeana irányításában ⁽¹⁾, hogy ezzel szavatolják annak hosszú távú fenntarthatóságát és fejlesztését oly módon, hogy a kulturális örökség álljon a középpontjában, továbbá hogy megkönnyítsék kapcsolódását az oktatáshoz, a kulturális turizmushoz és más ágazatokhoz; adott esetben mozdítsák elő a kulturális örökség körébe tartozó digitális tartalmak újrafelhasználását, hogy ezáltal még jobban megerősödjön a kulturális sokszínűség, és ösztönzést kapjon az örökséggel kapcsolatos ismeretek alkalmazása a kortárs művészeti kifejezésben, valamint a kulturális és kreatív ágazatokban;
24. mozdítsák elő a polgári részvételt az európai városok megújulását és fellendítését célzó, a kulturális örökséget aktívan integráló intelligens fejlesztési modell keretében, többek között annak révén, hogy összekapcsolják a városokat az érintett helyszínekkel és területekkel, elősegítve ezzel vonzerejük növekedését, valamint beruházások, új gazdasági tevékenységek és vállalkozások létrejöttét;
25. hozzanak intézkedéseket „A kulturális örökség integrált európai megközelítése felé” című bizottsági közlemény nyomán, hogy együttesen bekapcsolódjanak a kulturális örökségre vonatkozó átfogó európai stratégia kidolgozásába;
26. fokozzák az együttműködést a nemzetközi szervezetekkel, például az Európa Tanáccsal és az UNESCO-val, hogy előmozdítsák a kulturális örökséget érintő kormányzás tekintetében a részvételen alapuló megközelítést;

FELKÉRI A BIZOTTSÁGOT, HOGY:

27. támogassák olyan, tényeken alapuló kutatások végzését, amelyek azt vizsgálják, hogy a részvételen alapuló megközelítés milyen hatásokkal jár a kulturális örökséget érintő szakpolitikák és kormányzás terén, és ezzel járuljanak hozzá a kulturális örökséggel kapcsolatos stratégiai megközelítések kidolgozásához;
28. a kulturális örökséggel kapcsolatos döntéshozatali területeken folytassa a civil társadalmi szervezetekkel és fórumokkal megkezdett párbeszédet, és mérlegelje „A Kulturális Örökség Európai Évére” irányuló javaslat előterjesztését.

⁽¹⁾ A kulturális anyagok digitalizálásáról és online hozzáférhetőségéről, valamint a digitális megőrzésről szóló, 2012. május 10-i tanácsi következtetésekben (HL C 169., 2012.6.15., 5. o.) foglaltaknak megfelelően.